

01. परा-अयते भवति -

(1) परायते	(2) पलायते
(3) पारायते	(4) पर्यावर्तते

02. मीमांसादर्शनस्य प्रणेताऽस्ति -

(1) सायणाचार्यः	(2) जैमिनिः
(3) माधवाचार्यः	(4) गौतमः

03. पुराणानां कर्ताऽस्ति -

(1) व्यासः	(2) सूतः
(3) शुकदेवः	(4) शौनकः

04. योगसूत्रस्य प्रथमं सूत्रं वर्तते -

(1) अथातो योगजिज्ञासा	(2) अथातो योगः
(3) अथ योगं व्याख्यास्यामः	(4) अथयोगानुशासनम्

05. गोपथब्राह्मणं संबद्धं वर्तते-

(1) ऋग्वेदेन	(2) यजुर्वेदेन
(3) सामवेदेन	(4) अथर्ववेदेन

06. सांख्यमतानुसारं पुरुषो वर्तते -

(1) त्रिगुणात्मकः	(2) चेतनः
(3) प्रधानः	(4) अव्यक्तः

07. विवाहस्य भेदा भवन्ति -

- (1) 4 (2) 6 (3) 8 (4) 10

08. आगमशास्त्रमतेन जगतःस्वरूपं विद्यते -

- (1) विवर्तः (2) सत्यम्
(3) मिथ्या (4) शून्यम्

09. स्याद्वादः सिद्धान्तोस्ति -

- (1) आगमशास्त्रस्य (2) न्यायशास्त्रस्य
(3) जैनशास्त्रस्य (4) सांख्यशास्त्रस्य

10. मीमांसा पदस्य लक्ष्यार्थः -

- (1) जिज्ञासा (2) न्यायः
(3) विचारः (4) ऊहनम्

11. गायत्रीमन्त्रस्य द्रष्टा ऋषिः कः ?

- (1) वामदेवो वसिष्ठः (2) दीर्घतमा
(3) लौगाक्षिः (4) विश्वामित्रः

12. महाभारतग्रन्थस्य ग्रन्थकर्ता कः ?

- (1) याज्ञवल्क्यः (2) कृष्णद्वैपायनो व्यासः
(3) संजयः (4) भवभूतिः

13. ऋग्वेदस्य प्रथममणुत्वस्य प्रथमसूक्तमस्ति ।

(1) इन्द्र-सूक्तम्	(2) विष्णु सूक्तम्
(3) अग्नि सूक्तम्	(4) वरुण सूक्तम्

14. व्याकरणदर्शस्य प्रतिपादकोग्रन्थोऽस्ति ।

(1) लघुकौमुदी	(2) सिद्धान्त कौमुदी
(3) प्रक्रिया कौमुदी	(4) वाक्यपदीयम्

15. श्रीमद्भगद्गीता अधोलिखितेषु ग्रन्थेषु कस्मिन् ग्रन्थे आगच्छति ।

(1) श्रीमद्भागवते	(2) महाभारते
(3) पद्मपुराणे	(4) स्कन्दपुराणे

16. सिक्खधर्मस्य संस्थापकः गुरुः कः ?

(1) गुरुनानक देवः	(2) गुरु-गोविन्द सिंह
(3) गुरु-अर्जुनदेवः	(4) गुरु-तेगबहादुर सिंहः

17. धनुर्वेदः कस्य वेदस्य वेदाङ्गमस्ति ?

(1) ऋग्वेदज्य	(2) सामवेदस्य
(3) अथर्ववेदस्य	(4) यजुर्वेदस्य

18. वाक्सूतं कस्मिन् वेदेऽस्ति ?

(1) ऋग्वेदे	(2) यजुर्वेदे
(3) सामवेदे	(4) अथर्ववेदे

19. "माताभूमिः पुत्रोऽहं पृथिव्याः" कस्य वेदस्य वाक्यमस्ति ?

(1) ऋग्वेदस्य	(2) सामवेदस्य
(3) अथर्ववेदस्य	(4) यजुर्वेदस्य

20. मानवसूक्तम् कस्मिन् वेदेऽस्ति ?

(1) यजुर्वेदे	(2) सामवेदे
(3) अथर्ववेदे	(4) ऋग्वेदे

21. मानवसूक्तस्य द्रष्टा ऋषिः कः

(1) विश्वामित्रः	(2) वैवस्वत मनुः
(3) वशिष्ठः	(4) वामदेवः

22. श्रद्धासूक्तं कस्मिन् वेदेऽस्ति ?

(1) यजुर्वेदे	(2) सामवेदे
(3) ऋग्वेदे	(4) अथर्ववेदे

23. कालचक्रज्ञापकमन्त्रः कस्मिन् वेदेऽस्ति ?

(1) ऋग्वेदे	(2) अथर्ववेदे
(3) सामवेदे	(4) यजुर्वेदे

24. कालचक्रज्ञापकमन्त्रस्य द्रष्टा ऋषिः कः ?

(1) भार्गवः	(2) दीर्घतमा
(3) मनुः	(4) वशिष्ठः

25. षड्ऋतुनां वर्णनं कस्मिन् वेदऽस्ति ?

(1) यजुर्वेदे	(2) अथर्ववेदे
(3) सामवेदे	(4) ऋग्वेदे

26. "वेदोऽखिलो धर्ममूलम्" कस्य ग्रन्थस्य वाक्यमस्ति ?

(1) याज्ञवल्क्य स्मृतेः	(2) श्रीमद्भागवतस्य
(3) मनुस्मृतेः	(4) श्रीद्वावद्रीतायाः

27. "रघुवंशमहाकाव्यम्" कस्यकवेः कृतिरस्ति ?

(1) महर्षिवाल्मीकेः	(2) कालिदासस्य
(3) भवभूतेः	(4) भारद्वाजस्य

28. सहयज्ञस्य वर्णनं कस्मिन् ग्रन्थेऽस्ति ?

(1) वाक्यपदीये	(2) मनुस्मृतौ
(3) श्रीमद्भागवद्गीतायाम्	(4) श्रीमद्भागवते

29. ब्रह्मसूत्राणां रचनाकारः कः ?

(1) जैमिनिः	(2) बादरायणः
(3) कृष्णद्वैपायनः	(4) अगस्त्यः

30. महर्षेः कपिलकृत दर्शनस्य किं नाम ?

(1) वेदान्त दर्शनम्	(2) मीमांसा दर्शनम्
(3) न्याय-दर्शनम्	(4) सांख्यदर्शनम्

31. वैशेषिक सूत्राणां रचनाकारः कः ?
- (1) गौतमः (2) पतञ्जलिः
(3) कणादः (4) जैमिनिः
32. न्यायसूत्राणां रचनाकारः कः ?
- (1) कणादः (2) जैमिनिः
(3) बादरायणः (4) गौतमः
33. षोडशमन्त्रात्मकं पुरुषसूक्तं कस्मिन् वेदेऽस्ति ?
- (1) यजुर्वेदे (2) ऋग्वेदे
(3) अथर्ववेदे (4) सामवेदे
34. चतुर्विंशतिमन्त्रात्मकं पुरुषसूक्तं कस्मिन् वेदेऽस्ति ?
- (1) ऋग्वेदे (2) सामवेदे
(3) अथर्ववेदे (4) यजुर्वेदे
35. ख्रिस्टीयमतस्य प्रवर्तकः महापुरुष कः ?
- (1) मुहम्मदः (2) मूसा
(3) सुकरातः (4) मसीहः
36. कः महापुरुषः विषं पीत्वा स्वीयं मृत्युमवलोकितवान्
- (1) सुकरातः (2) मसीहः
(3) जरथुस्त्रः (4) प्लेटो

37. पारसीमतस्य मूलग्रन्थस्य नाम किम् ?

(1) वेदः	(2) बाइबिल
(3) अवेस्ता	(4) कुरान

38. चतुर्षु बौद्धसंप्रदायेषु कः ग्रन्थः स्वीकृत अस्ति ?

(1) तत्त्वोपप्लव सिंहः	(2) महाविभाषा
(3) माध्यमिककारिका	(4) धम्मपदम्

39. "सत्यं वद, धर्मं चर, स्वाध्यायान्मा प्रमदस्व" कस्योपनिषदः वाक्यमस्ति ?

(1) ईशावास्योपनिषद्	(2) तैत्तिरीयोपनिषद्
(3) ऐतरेयोपनिषद्	(4) प्रश्नोपनिषद्

40. तुरीयावस्थायाः वर्णनं कस्यां उपनिषदि अस्ति ?

(1) केनोपनिषद्	(2) प्रश्नोपनिषद्
(3) ऐतरेयोपनिषद्	(4) माण्डूक्योपनिषद्

Short Answer Questions**लघु उत्तरीय प्रश्न**

Note: Attempt any **five** questions. Write answer in **150-200** words. Each question carries **16** marks. Answer each question on separate page, after writing Question Number.

किन्हीं पाँच प्रश्नों के उत्तर दीजिए। प्रत्येक का उत्तर **150-200** शब्दों में दीजिए। प्रत्येक प्रश्न **16** अंकों का है। प्रत्येक प्रश्न का उत्तर अलग पृष्ठ पर प्रश्न संख्या लिखकर शुरू करें।

01. समन्त्रं वैदिक मधुमासं ज्ञापयतु ।
02. श्रीमद्भगवद्गीतोक्तं सहयज्ञं ज्ञापयतु ।
03. माण्डूक्योपनिषदि वर्णितं स्वप्नावस्थायाः स्वरूपं प्रकाशयताम् ।
04. "ईशावास्यमिदं सर्वम्" श्रुत्यांशमिदं ।
05. "स आत्मानमेवावेत्" अस्थाः श्रुतेः आशयं स्फुटी क्रियताम् ।
06. कस्यापि यूनानीधर्मावलम्बिनस्य महापुरुषस्य अल्पेन जीवनवृत्तं प्रकाशयताम् ।
07. सिखधर्मोक्तदशगुरुणां मध्यतः कस्यापि एकस्य गुरोः वैशिष्ट्यं स्फुटी क्रियताम् ।
08. प्रातिशाख्येषु प्रतिपादितः विषयः स्वल्पेन प्रकाशयताम् ।

09. संस्कृतवर्णमालायाः विषये भवान् किं जानाति स्फुटी क्रियताम् ।
10. पञ्चीकरणं प्रकाशयताम् ।